

**Základná škola Márie Rázusovej – Martákovej,
Nábrežie 4. apríla 1936/23, 031 01 Liptovský Mikuláš**

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
(inovovaný)

ABY SME OTUŽILI DUCHA, TREBA OTUŽIŤ AJ SVALY

Liptovskom Mikuláši 11.9.2024

Mgr. Vlasta Kovačicová

Inovovaný školský vzdelávací program pre primárne a nižšie stredné vzdelanie ZŠ

Vzdelávací program

Stupeň: ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia: 4+5 rokov
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: denná
Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Adresa: Základná škola M. Rázusovej – Martákovej
Nábřežie 4. apríla 1936/23, 031 01 Liptovský Mikuláš
IČO: 378 104 48
Riaditeľ školy: Mgr. Vlasta Kovačicová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: PaedDr. Martina Hollá – ISCED 1
Mgr. Ivana Starigazdová – ISCED 2
Kontakty: skola.mrm@gmail.com
Tel.: 044 55 249 89

Zriaďovateľ:

Názov: Mesto Liptovský Mikuláš
Adresa: Štúrova 1989/41, 031 42 Liptovský Mikuláš
Kontakty: 044 55 65 111

Platnosť dokumentu: od 12.9.2024

OBSAH

Revidovanie iškVP

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Charakteristika školy
2. Charakteristika žiakov
3. Charakteristika pedagogického zboru
4. Organizácia prijímacieho konania
5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi
6. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy
7. Škola ako životný priestor
8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. Ciele výchovy a vzdelávania
2. Zameranie školy a stupeň vzdelania
3. Profil absolventa
4. Pedagogické stratégie
5. Poskytovanie podporných opatrení žiakom školy
6. Začlenenie prierezových tém

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov
2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov
3. Hodnotenie školy

IV. RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN A VZDELÁVACIE OBLASTI

Poznámky k RUP

PRÍLOHA Učebné osnovy

Revidovanie iŠkVP

školský rok	dátum schválenia PR	dodatky, revidovanie iŠkVP
2023/2024	20. 09. 2023	Rámcový učebný plán – využitie disponibilných hodín. Bežné triedy: 6. ročník-posilnenie TSV (z 2 na 3 hod.); DEJ–zákl. p. hod (1h) 7. ročník - posilnenie TSV (z 2 na 3 hod.); SJL–zákl. p. hod (4h) 8. ročník - posilnenie GEO (z 1 na 2 hod.); MAT–zákl. p. hod (4h) 9. ročník - posilnenie BIO (z 1 na 2 hod.); GEO–zákl. p. hod (1h) Hokejové triedy: 5.-9. ročník – posilnenie 1 hod. TSV/ŠPP
2024/2025	11.09.2024	Doplnenie: I. Všeobecná charakteristika školy , bod 3 Charakteristika pedag. zboru časť X. – Školský podporný tím doplnené o činnosť školského psychológa. Doplnenie: II. Charakteristika šk. vzdel. programu – doplnenie bodom 5: Poskytovanie podporných opatrení. Doplnenie časti Poznámky RUP o informácie o využití tretej vyučovacej hodiny TSV a športových aktivitách.

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika školy

Základná škola M. Rázusovej-Martákovej je školou mestského typu a nachádza sa na Nábřeží 4. apríla v Liptovskom Mikuláši. Je rozpočtovou organizáciou s **právnou subjektivitou**, od čoho sa odvíja aj jej vystupovanie, konanie, možnosti a rozhodnutia. Základná škola je **plnoorganizovanou školou s vyučovacím jazykom slovenským**. Poskytuje vzdelávanie a výchovu hlavne pre deti z mesta Liptovský Mikuláš a z obcí, ktoré patria do školského obvodu. Škola ponúka kvalifikovanú výučbu všetkých predmetov, možnosť výučby písmom Comenia Script, výučbu anglického jazyka od prvého ročníka, vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, širokú ponuku záujmových útvarov. Všetky tieto činnosti sú podporené veľmi dobrým materiálno-technickým vybavením. Súčasťou školy je školský klub detí a školská jedáleň. Škola chce byť aktívnou a otvorenou inštitúciou vo vzťahu k žiakom, rodičom, pedagógom, verejnosti.

Bola postavená v roku 1978 ako 18 – triedna plnoorganizovaná škola. Naša škola sa nachádza v blízkosti rodného domu Márie Rázusovej – Martákovej. Aj to je jeden z dôvodov,

prečo sme sa usilovali o získanie čestného pomenovania po tejto významnej mikulášskej osobnosti, ktoré nám bolo prepožičané 4.6.1998.

Od školského roku 1980/81 máme na škole vytvorené **športové triedy so zameraním na ľadový hokej**. V tejto športovej tradícii pokračujeme i dnes a športové zameranie školy sa odráža i v našej profilácii.

Žiakom na I. st. je k dispozícii školský klub detí. Škola má vlastné stravovacie zariadenie.

V súčasnosti je to zmodernizovaná základná škola s príjemným estetickým prostredím.

2. Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci s bydliskom v Liptovskom Mikuláši – podľa určených obvodov, blízkych ulíc určených rajonizáciou. Okrem týchto žiakov, ak je dostatok miesta, škola prijíma na základe žiadostí zákonných zástupcov aj žiakov z okolitých obcí. **Školu navštevuje približne 600 žiakov**, z toho je okolo 60 žiakov dochádzajúcich z iných obcí. Kapacita školy je 27 tried.

Od r. 1999 pracuje na škole detský parlament. Samotní žiaci si majú možnosť vyskúšať, čo to znamená byť voleným zástupcom triedy, mať možnosť podieľať sa na živote školy, ovplyvňovať ho. Žiaci tak majú priestor realizovať svoje nápady, vyskúšať si sily, učia sa formulovať a obhajovať návrhy z tried, riešia problémy, ktoré zástupcovia z tried predostnú na zasadnutiach.

Veľký dôraz prikladáme práci s talentovanými a mimoriadne nadanými žiakmi (príprava na množstvo vedomostných a športových súťaží). Zvýšenú pozornosť venujeme aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakom v riziku i náročnej situácii v spolupráci s Centrom poradenstva a prevencie v Liptovskom Mikuláši.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Na výchove a vzdelávaní sa podieľa dlhodobo **viac než 50 pedagogických zamestnancov**. Medzi pedagogických zamestnancov pôsobiacich na našej škole patria okrem učiteľov, aj pedagogické asistentky, školské špeciálne pedagogičky a vychovávateľky a odborný zamestnanec – školská psychologička.

Všetci **vyučujúci** majú pedagogickú spôsobilosť a vyučovanie jednotlivých predmetov je založené na takmer 100% odbornosti. Zároveň však dávame veľký dôraz na ich ďalšie

vzdelávanie. Z ponúkaných vzdelávacích aktivít vyberáme tie, ktoré zdokonaľujú profesijnú spôsobilosť zamestnancov, zdokonaľujú ich osobnostné vlastnosti, sprostredkovávajú im najnovšie poznatky z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pripravujú ich na výkon ďalších funkcií a atestačné skúšky. Školský systém ďalšieho vzdelávania je zameraný na vytvorenie podmienok na samovzdelávanie a oboznamovanie s najnovšou pedagogickou legislatívou. Plán kontinuálneho vzdelávania je s prílohou ročného plánu školy.

Pedagogické asistentky v spolupráci s vyučujúci a školským podporným tímom sa podieľajú na rozvoji potenciálu všetkých žiakov, pomáhajú žiakom zvládať nároky vyučovacieho procesu, flexibilne s učiteľom si delia prácu s triedou, podieľajú sa na vytváraní pomôcok s cieľom viesť žiakov k čo najväčšej samostatnosti v procese vzdelávania.

Výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania zabezpečujú **vychovávateľky** školského klubu detí (ŠKD). ŠKD má 9 oddelení, v ktorých činnosť zabezpečuje 9 kvalifikovaných vychovávateľiek. Výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania zabezpečujú (k 15.9.2024) pre 237 detí našej školy. Zväčša majú delenú pracovnú dobu, nakoľko prevádzka školského klubu je v čase ráno pred vyučovaním od 6,00 hod. do 7,30 hod. a poobede po skončení vyučovania do 16,30 hod. Vychovávateľky pracujú v kmeňových triedach a výchovno-vzdelávaciu činnosť realizujú podľa Výchovného plánu, ktorý je súčasťou Výchovného programu ŠKD. Počas svojej práce sa snažia deťom poskytnúť priestor pre oddych a relaxáciu, vytvárať podmienky pre kvalitnú prípravu na vyučovanie, podporovať priateľské vzťahy s rovesníkmi, tvorivosť, komunikatívnosť, učiť ich aktívne oddychovať a relaxovať, upevňovať pozitívny vzťah k okoliu a životnému prostrediu. Dlhodobo sa zapájajú do aktivít súvisiacich s ročnými obdobiami, realizujeme športové súťaže, besedy, ochutnávky zdravých jedál, navštevujeme výstavy a podujatia, zúčastňujeme sa regionálnych súťaží mesta Liptovský Mikuláš a rôznych iných organizácií. Pre zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti majú k dispozícii telocvičňa, školský areál, detské športové ihrisko, školskú knižnicu s odbornou a detskou literatúrou. Úzko spolupracujú s mestskými inštitúciami.

V našej škole sa snažíme vytvárať inkluzívne prostredie - bezpečné prostredie založené na rešpekte, prijatí, porozumení a spolupráci. Túto úlohu zabezpečuje vedenie školy, vyučujúci, pedagogické asistentky a **členovia školského podporného tímu (ŠPT)**.

ŠPT tvoria školské špeciálne pedagogičky, školská psychologička, výchovný a kariérový poradca a koordinátor prevencie. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 školského zákona a § 84a zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardami popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však

podpornými úrovňami 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaPu (Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie). Členovia ŠPT spolupracujú a sú metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (CPP). V škole tím úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi a ostatnými učiteľmi, vedením školy, vychovávateľkami ŠKD, rodičmi a žiakmi.

Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centra poradenstva a prevencie v našom okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom dieťaťa.

Školské špeciálne pedagogičky:

- poskytujú starostlivosť (intervencia, reedukácia) deťom s poruchami učenia, pozornosti a deťom v riziku
- zabezpečujú adaptáciu detí v triedach
- realizujú depistáže v jednotlivých ročníkoch
- zúčastňujú sa na zápise žiakov do 1.ročníka
- realizujú rozvojový grafomotorický program pre žiakov prvých ročníkov (Metóda dobrého štartu)
- realizujú INPP školský intervenčný program zameraný na zmiernenie príčin neuromotorickej nezrelosti
- zúčastňujú sa stretnutí predmetových komisií a metodických združení - usmerňujú činnosť učiteľov, koordinujú učiteľov pri edukácii žiakov s diagnostikovanými poruchami i žiakmi v náročnej situácii
- podieľajú sa na tvorbe IVP (individuálny vzdelávací plán) žiakov so ŠVVP (špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby) v spolupráci s triednymi učiteľmi
- spolu s výchovným poradcom sa podieľajú pri riešení problémov v správaní detí
- zabezpečujú komunikáciu s centrom poradenstva a prevencie v okrese, rodičmi
- poskytujú poradenstvo žiakom a ich rodičom
- spolupracujú s vedením školy
- usmerňujú činnosti pedagogických asistentiek

Školská psychologička:

- zabezpečuje jednorazovú alebo pravidelnú individuálnu či skupinovú psychologickú intervenciu v podmienkach školy
- realizuje orientačnú diagnostiku, monitoruje vývinové riziká u žiakov
- uskutočňuje konzultačnú činnosť
- poskytuje poradenstvo žiakom, rodičom, pedagogickým zamestnancom
- realizuje adaptačné aktivity v triedach
- realizuje preventívne činnosti/programy

Výchovný a kariérový poradca:

- usmerňuje žiakov 9. (prípadne 8.) a 5.ročníka pri rozhodovaní o ďalšom vzdelávaní a výbere povolania
- zabezpečuje dokumentáciu a prihlášky v súvislosti s prechodom žiakov na strednú školu
- organizuje aktivity zamerané na poradenstvo a výber povolania pre žiakov a rodičov, usmerňuje triednych učiteľov, zabezpečuje priebeh administrácie dotazníkov k voľbe povolania, ktoré realizuje v priestoroch školy okresná kariérová poradkyňa z CPP,
- zabezpečuje komunikáciu so strednými školami - organizuje návštevy, besedy so zamestnancami týchto škôl i bývalými žiakmi,
- pomáha triednym učiteľom, asistentom a ostatným členom podporného tímu pri riešení výchovných ťažkostí,
- spolupracuje s centrom poradenstva a prevencie – koordinuje spoluprácu a vykonávanie činností odbornými zamestnancami CPP v škole a triedach pri realizácii preventívnych programov (napr. program Zippyho kamaráti), krízovej intervencii, skríningu i spolupráci na podpore detí a rodičov,
- zabezpečuje spoluprácu s políciou SR – besedy, preventívne programy.

Koordinátor prevencie:

- realizuje aktivity zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov (drogové závislosti, šikanovanie),
- zabezpečuje aktivity na podporu zdravého životného štýlu,
- podieľa sa na vytváraní pozitívnej atmosféry v školách s ostatnými členmi ŠPT a ďalšími zamestnancami školy.

4. Organizácia prijímacieho konania

Škola **nemá špecifické požiadavky** na prijatie žiaka do jednotlivých ročníkov. Okrem žiakov, ktorí patria do školského obvodu, môžu plniť povinnú školskú dochádzku v tejto škole aj žiaci mimo obvodu, na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka. Nesmie sa však narušiť povolený maximálny počet žiakov v triede príslušného ročníka. **Uprednostňujú sa žiaci zo spádových obvodov a spádových obcí.**

Zápis do 1. ročníka sa realizuje v termíne , ktoré stanovilo VZN (všeobecne záväzné nariadenie) mesta, to je prvé 2 pracovné dni po 15. apríli. Presný dátum a čas slávnostného zápisu je stále včas zverejnený na webovej stránke školy, v miestnej televízii a tlači. Zákonný zástupca dieťaťa, ktoré k 31. augustu v danom školskom roku dovърšílo 6 rokov veku, je povinný aj s dieťaťom zúčastniť sa zápisu. Ak dieťa po dovърšení šiesteho roka veku nedosiahne školskú spôsobilosť, riaditeľka materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a s informovaným súhlasom rodiča. Zákonný zástupca dieťaťa na zápise sám iniciatívne informuje o tom, že uvažuje o **pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania**, alebo mu zapisujúci učiteľ v rámci zápisu na plnenie PŠD odporučí, aby o tejto možnosti uvažoval. Ak zákonný zástupca základnej školy oznámi, že jeho dieťa nezačne plniť povinnú školskú dochádzku, pretože bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, riaditeľ základnej školy podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodne o neprijatí žiaka do školy s odôvodnením, že dieťa na základe informácie zákonného zástupcu pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole. Ak po vydaní rozhodnutia o neprijatí žiaka do školy zákonný zástupca zmení svoje pôvodné rozhodnutie o pokračovaní jeho dieťaťa v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, a rozhodne sa, že trvá na tom, aby dieťa začalo plniť povinnú školskú dochádzku, riaditeľ základnej školy bude v danej veci rozhodovať opätovne.

V základnej škole máme i športové triedy so zameraním na ľadový hokej. **Športové triedy zriaďujeme pre športovo talentovaných žiakov.** Za športovú triedu hrajú a trénujú výlučne žiaci, ktorí sú rozhodnutím riaditeľa školy prijatí do športovej triedy. Do športovej triedy sa prijímajú športovo – talentovaní žiaci na základe :

a) výsledkov overenia talentu žiakov – hodnotí kvalifikovaný tréner

Z uchádzačov sa vyberú chlapci, ktorí v prípravke najlepšie spĺňajú kritériá pre výber pohybovo nadaných žiakov.

Pri výbere sa hodnotí aj celkový „hokejový prejav“ (výkon hokejistu v hokejových zápasoch, rýchlosť korčuľovania, vhodná hra telom, ovládanie hokejky, presná a prudká streľba, zmysel pre kolektívnu hru atď.).

b) výchovno-vyučovacích výsledkov

Žiak nebol hodnotený zo správania zníženou známkou. Uvedomele dodržiava školský poriadok a jeho správanie je v súlade s vnútorným poriadkom školy. Žiak dosahuje dobré výsledky vo vyučovacích predmetoch.

c) psychodiagnostického vyšetrenia

Vyšetrenie vykoná pracovník CPP formou testu, ktorý je zameraný na posúdenie aktuálneho stavu a predikcie školskej úspešnosti žiakov v podmienkach športovej triedy.

d) zdravotnej spôsobilosti (potvrdenie od športového lekára)

Výber žiakov do športovej triedy robí v máji komisia zriadená pri škole a tvorí ju :

- 1.) riaditeľ školy, prípadne jeho zástupca
- 2.) učiteľ športovej prípravy
- 3.) kvalifikovaný tréner
- 4.) pracovník CPP

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Významné zastúpenie medzi poradnými orgánmi školy má **rada školy**. Zasadá minimálne 4x do roka a podľa potreby. Má 11 členov a tvoria ju:

- zástupcovia rodičov (4)
- zástupcovia zriaďovateľa (4)
- zástupcovia pedagogických zamestnancov (2)
- zástupca nepedagogických zamestnancov (1)

Ďalším poradným orgánom školy je **rada rodičov**. Je iniciatívnym orgánom rodičov školy a je zložená zo zástupcov rodičov žiakov za jednotlivé triedy všetkých ročníkov školy. Zasadá štvrtročne a podľa potreby.

RZ organizujeme nasledovne: Schôdza rady rodičov –podľa potreby

Triedne schôdzky: minimálne 2x ročne (január, jún)

Konzultácie: 2x ročne (november, apríl)

V spolupráci s radou rodičov organizujeme množstvo podujatí (karneval, fašiangovú diskotéku, Detskú športovú olympiádu pre 1. stupeň, Športovú olympiádu pre 2. stupeň, mikulášsku besiedku a iné).

Ďalšie podujatie, ktorým máme možnosť zviditeľniť našu školu je Deň otvorených dverí. V rámci tohto dňa umožňujeme rodičom a verejnosti:

- návštevu tried a odborných učební spojenú s prehliadkou školy
- možnosť účasti priamo na výchovno-vyučovacom procese
- ukážky práce s deťmi v ŠKD
- návštevu športovej prípravy žiakov hokejových tried
- prezentáciu záujmovej činnosti
- stretnutie s vedením školy – poskytnutie informácií o štúdiu.

Pre skvalitnenie a spestrenie výchovno-vyučovacieho procesu **spolupracujeme s mnohými organizáciami a občianskymi združeniami.**

V oblasti kultúry, umenia a tradície: Galéria P. M. Bohúňa, Múzeum J. Kráľa, ZUŠ J. L. Bellu, Zväz protifašistických bojovníkov, Liptovská umelecká agentúra a iné.

V oblasti športu: MsHK -32, Hokejové talenty MHK 32 Liptovský Mikuláš, Olympijský klub Liptova, Kanoe Tatra klub.

V oblasti ochrany prírody a ekologickej výchovy: Múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Občianske združenie Tatry, Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš.

Oblasť ochrany zdravia a bezpečnosti: Úrad verejného zdravotníctva, Okresný policajný zbor v Liptovskom Mikuláši, Mestská polícia, Hasičský zbor v Liptovskom Mikuláši.

Oblasť podpory: CPP v Liptovskom Mikuláši, Pálkovo centru, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši, Okresný policajný zbor v Liptovskom Mikuláši a iné.

6. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Z hľadiska priestorového a materiálno-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu má škola **k dispozícii 27 kmeňových učební, odbornú učebňu biologicko - chemickú, 3 učebne výpočtovej techniky, stolársko - zámočnícku dielňu, kuchynku, učebňu jazykovú, školskú knižnicu, veľkú telocvičňu, malú telocvičňu, posilňovňu.** Učebne IKT sú vybavené počítačmi, notebookmi, tlačiarňami, dataprojektormi, interaktívnymi tabuľami a ostatnou modernou technikou. V ôsmich kmeňových učebniach sa

nachádzajú pevné interaktívne tabule. Všetky ostatné učebne sú tiež vybavené dataprojektormi s notebookmi a učebnými pomôckami. Pri obnove učebných pomôcok sú veľmi nápomocní rodičia, oslovujeme sponzorov a finančné prostriedky na nákup nových pomôcok získavame zo schválených projektov.

V roku 2010 prešla škola rekonštrukciou (výmena okien a zateplenie) z európskych fondov. Z vlastných fin. prostriedkov boli zrekonštruované sociálne zariadenia, vymenená podlahová krytina, vymenený školský nábytok a vykonaná kompletná rekonštrukcia svietidiel a elektroinštalácie.

Celý areál školy je oplotený, v jednej časti monitorovaný kamerami, s upravenými chodníkmi a trávnatými plochami. Súčasťou školy je športový areál, ktorý tvorí trávnaté oválne ihrisko s antukovou bežeckou dráhou, dve polyfunkčné asfaltové ihriská, detské ihrisko s preliezkami a hojdačkami a jedno hokejové syntetické ihrisko. Školská jedáleň je súčasťou budovy školy.

Škola je čiastočne prispôbena aj pre žiakov s telesným postihom. Má vybudovanú príjazdovú rampu.

7. Škola ako životný priestor

Neodmysliteľnou súčasťou optimálnej klímy v škole je upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, športového areálu a chodieb. Súčasťou tried je kvetinová výzdoba, informačné tabule a nástenky o ktoré sa starajú žiaci . Celý areál školy je rozdelený na úseky, o ktorých čistotu sa starajú žiaci v rámci techniky, triednických hodín a hodín etickej výchovy. Žiaci sú vedení a vychovávaní k udržiavaniu čistého pracovného prostredia (v triedach, školskej jedálni, šatníkových skrinkách, na chodbách, v areáli školy). Spoločne so žiakmi, rodičmi a všetkými zamestnancami školy sa usilujeme o budovanie priateľskej atmosféry v škole.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci vrátane požiarnej prevencie poučením žiakov na začiatku každého školského roka a školením zamestnancov raz za dva roky. Žiaci sú tiež poučení o vnútornom poriadku školy, o zásadách bezpečnosti pri

dochádzaní do školy a pri práci v odborných učebniach (odborná učebňa chemicko-biologická, školská dielňa, cvičná kuchynka, počítačové učebne), v telocvičniach a posilňovni. Škola zaisťuje bezpečnosť žiakov pri hromadných akciách (exkurzie, vychádzky, kultúrne predstavenia, školské výlety, škola v prírode, lyžiarske výcviky, plavecké výcviky, športové podujatia a pod.) a aktivitách mimo vyučovania poučením žiakov.

V priestoroch školy sú výrazne označené všetky nebezpečné časti využívaných priestorov a uskutočňuje sa ich pravidelná kontrola. V zákonom stanovených termínoch sa realizujú revízie elektroinštalácie, bleskozvodov, hasiacich prístrojov a hydrantov. Prípadné zistené nedostatky sa postupne odstraňujú.

V škole platí zákaz fajčenia, pitia alkoholu, užívania drog a iných zdraviu škodlivých látok.

V prípade úrazu škola zabezpečí prvú pomoc vrátane kontaktu na zdravotnícke zariadenie, vyhotoví záznam o školskom úraze, vedie evidenciu školských úrazov. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu vedenie školy vytvorí vhodnú štruktúru pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodný režim vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia tried a ostatných priestorov školy podľa platných noriem.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho program

1. Ciele výchovy a vzdelávanie

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť dieťaťu alebo žiakovi:

- a) získať vzdelanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- b) získať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku a cudzom jazyku,
- c) získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie,
- d) ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- e) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,

- f) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním,
- g) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- h) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj úctu k zákonom a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- i) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- j) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- k) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- l) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Naša škola okrem hore uvedených cieľov **ponúka možnosť získať nasledovné zručnosti**, hodnoty a postoje, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať, úspešne sa začleniť do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať:

- spoznávať svoje slabé a silné stránky
- byť sám sebou (mať sebaúctu a sebadôveru)
- viesť rozhovor , diskutovať, aktívne počúvať a argumentovať
- slušne sa dožadovať svojich práv
- vedieť sa učiť a organizovať svoje učenie
- byť zodpovedný za svoje učenie a správanie
- vedieť sa seberealizovať
- uznať iných a spolupracovať, prevziať zodpovednosť za úlohu v skupine
- byť empatický (spolucítiť s ostatnými)
- vedieť sa dohodnúť a dodržiavať dohodnuté pravidlá
- byť asertívny
- vedieť sa ústne a písomne vyjadriť (aj v cudzom jazyku)

- vedieť čítať s porozumením a vedieť používať získané informácie
- byť zvedavé, tvorivé, hľadať a riešiť problémy
- vedieť využívať informačno-komunikačné technológie na učenie sa
- uplatňovať občianske a demokratické princípy (chrániť si svoj i verejný majetok, chrániť život, prírodu a životné prostredie, uskutočňovať aktivity verejného záujmu)
- ceniť si a rešpektovať súčasné prejavy umenia, kultúru a historické tradície
- spoznať pravidlá spoločenského kontaktu
- správať sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám a ľuďom
- vedieť sa zdravo stravovať a starať sa o svoje zdravie, ako športovať a rozvíjať pevnú vôľu, telesnú zdatnosť, silu a vytrvalosť

Všetky vyššie uvedené ciele, poslanie a zameranie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v §3 zákona 245/2008. V zmysle týchto princípov sa naša **škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania** (§3 písm. d), ktoré je uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania. A to nielen žiakov, ale aj každého žiaka v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími organizáciami.

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v §131 školského zákona. Škola prostredníctvom pedagogických zamestnancov (učiteľov, pedagogických asistentov a členov školského podporného tímu) poskytuje podporu v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa.

Snažíme sa postupne vytvárať inkluzívne prostredie, v ktorom je každý vítaný a prijímaný so svojou jedinečnosťou, tak aby mohol optimálne rozvíjať svoj potenciál. Naším cieľom je zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola je plnoorganizovaná škola, ktorá zabezpečuje **primárne vzdelávanie (1. – 4. ročník a nižšie stredné vzdelávanie (5. – 9. ročník).**

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu 4. ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je

vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho stredného vzdelávania.

Absolvent nižšieho stredného vzdelania získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Dosiachnutie tohto stupňa vzdelania je pre všetkých žiakov nevyhnutnou podmienkou pokračovania v ďalšom štúdiu.

Filozofiou našej školy je:

- vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov, dať každému žiakovi šancu, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech
- viesť žiakov k zdravému životnému štýlu a dbať o zdravý telesný a duševný rozvoj
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov (vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka, posilnenie anglického jazyka v 5. a 6. ročníku)
- dosiahnutie potrebnej gramotnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií
- výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na praktický život a situácie, v ktorých budú schopní kriticky a tvorivo myslieť a účinne riešiť problémy
- umožniť prostredníctvom nových foriem a metód práce rozvoj kľúčových kompetencií pre jednotlivé stupne vzdelania (ISCED 1, ISCED 2)

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho (ISCED 1) vzdelávania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- a) Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
 - vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátne primárnemu stupňu vzdelávania,
 - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
 - uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu

- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
 - na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
 - chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
 - v cudzom jazyku je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, akom aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií
- b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodnovedného myslenia
- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný používať matematické modely logického a priestorového myslenia
 - je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,
- c) kompetencie /spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
 - ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
 - dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
 - dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
 - vie používať rôzne vyučovacie programy,
 - získal základy algoritmického myslenia,
 - chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
 - vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT
- d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa
- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
 - uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
 - vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich vo svojom učení a v iných činnostiach,
 - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok
- e) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)
- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,

- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
 - dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
 - dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
 - uvedomuje si, že má práva a povinnosti,
 - má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
 - dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza snovými nápismi a postupmi pri spoločnej práci
 - uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- f) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností v danej situácii,
 - pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia,
 - pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,
- g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých aj iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 - rešpektuje vkus iných ľudí, cení si kultúrne a historické dedičstvo a ľudové tradície,
 - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu,
 - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
 - má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,

Absolvent nižšieho stredného vzdelania (ISCED 2) má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- a) kompetencie (spôsobilosti) k celoživotnému učeniu sa
- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,

- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
 - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
 - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,
- b) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
 - efektívne využíva dostupné IKT,
 - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
 - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- c) kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
 - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
 - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky,
- d) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti IKT**
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT akom predpoklad ďalšieho rozvoja,
 - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
 - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
 - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá, dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,
- e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko- kritickom a tvorivom myslení,

- je otvorený získavaniu a využívaniu rôznych aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať ich riziká,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

f) kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklad sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

g) kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania,

h) kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

ch) kompetencie (spôsobilosti) chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom hudobného a výtvarného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých smeroch, druhoch a štýloch,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný, empatický k prejavom iných kultúr.

4. Pedagogické stratégie

Okrem tradičných metód a foriem vytvárame podmienky na:

- individuálny prístup
- učenie vo dvojici a v skupine
- učenie sa pomocou projektov s využitím moderných informačno-komunikačných technológií (samostatné a tímové projekty)
- prezentácia a obhajoba výstupov
- zážitkové učenie
- žiacke konferencie
- vyučovanie v rôznom prostredí (múzeá, Galéria P. M. Bohúňa, škola v prírode, výchovné koncerty..)
- výchovno-vzdelávacie exkurzie (literárne, vlastivedno-poznávacie, prírodovedné)
- besedy a diskusie (protidrogové prevencie, zdravý životný štýl, dopravná výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, environmentálna výchova, vzdelávanie k ľudským právam..)
- účelové kurzy (lyžiarsky výcvik na 2. stupni, plavecký kurz v 3. ročníku, kurz dopravnej výchovy, kurz ochrany človeka a prírody)
- športové aktivity
- rovesnícke vzdelávanie

V spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny a CPP monitorujeme i situáciu žiakov – **hmotná núdza a sociálne znevýhodnené prostredie (SZP)**. Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov v hmotnej núdzi a zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (napr. komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky,...), dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností.

Od roku šk.1979/1980 máme v škole triedy s rozšíreným vyučovaním **športovej prípravy so zameraním na ľadový hokej**.

Pre rozvoj talentu žiakov v tejto oblasti máme vytvorené optimálne podmienky:

- blízkosť zimného štadiónu
- 2 telocvične
- posilňovňa
- športový areál s futbalovým ihriskom, asfaltovým basketbalovým ihriskom, asfaltovým polyfunkčným ihriskom a syntetickou ľadovou plochou.

Od 5. až po 9. ročník zriaďujeme športové triedy (po jednej triede v ročníku) pre talentovaných žiakov v tomto športe. Vzdelávajú sa podľa školského vzdelávacieho programu, v ktorom využívame hodiny na posilnenie predmetu „športová príprava“ (3+1 hod. v ročníku). Vyučovanie tohto predmetu zabezpečujú kvalifikovaní učitelia telesnej výchovy s 2. trénerskou licenciou „A“ a „B“ v príslušnom odbore. Okrem športovej prípravy, ktorú žiaci absolvujú v rámci školského vzdelávacieho programu, pokračujú v tréningovom procese, ktorý zabezpečujú Hokejové talenty pod vedením kvalifikovaných trénerov.

Pre úspešný rozvoj talentu mladých hokejistov kladieme veľký dôraz na úzku spoluprácu školy, rodičov a hokejového klubu . Poradným orgánom školy je Rada hokejových tried, na ktorej sa pravidelne vyhodnocujú výchovno-vzdelávacie a hokejové výsledky žiakov. Jej členmi sú: vedenie školy, triedni učitelia, učitelia športovej prípravy a tréneri.

Súčasťou nášho školského programu je **rozvoj talentu žiakov aj v ostatných oblastiach**. Pod vedením vyučujúcich a vedúcich záujmových útvarov sa talentovaní žiaci zapájajú do množstva športových a vedomostných súťaží.

Deťom **cudzincov** s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky a deťom žiadateľov o udelenie azylu poskytujeme výchovu a vzdelávanie v prípade, že nám to kapacitné možnosti umožňujú. Žiakov zaraďujeme do ročníkov spravidla podľa veku. Pred príchodom nového žiaka – cudzinca sú potrebné kroky, ako príprava kolektívu, oboznámenie

sa so vzdelávacím systémom krajiny, z ktorej žiak prichádza a spolupráca so zákonným zástupcom. Príprava kolektívu prebieha formou oboznámenia spolužiakov na triednických hodinách s príchodom nového spolužiaka, vziať kolektív triedy do návrhov ako uľahčiť adaptáciu nového spolužiaka (tútori, tvorba orientačného plánu školy, obrázkové karty, dvojjazyčné štítky na označenie dôležitých miest, predmetov v škole/triede, slovník pre nových žiakov, menovky pre žiakov triedy, príp. učiteľov a pod.). Spolupráca všetkých pedagogických, odborných zamestnancov so zákonnými zástupcami žiaka je jednou z hlavných podmienok úspešného začlenenia žiaka do výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie žiaka – cudzinca zo štátneho jazyka počas dvoch hodnotiacich období uskutočňujeme vyjadrením „absolvoval“. Po uplynutí dvoch hodnotiacich období uplatňujeme v ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach zo štátneho jazyka miernejšie kritériá, ak žiak naďalej dostatočne neovláda štátny jazyk. Pri hodnotení žiaka – cudzinca v prvom školskom roku a druhom školskom roku na území SR v iných vyučovacích predmetoch ako je štátny jazyk prihliadame na možnú mieru pochopenia štátneho jazyka, jeho vecné vedomosti, a nie úroveň jazykovej správnosti jeho slovného prejavu. “.

Pri zadávaní a plnení úloh využívame tieto zásady:

- ✓ Poskytnúť dostatok času na prácu.
- ✓ Zadávať úlohy, pri ktorých nie je potrebné hovoriť. Žiak priradí alebo doplní k obrázku príslušné kľúčové slová, vytvára myšlienkovú mapu alebo kreslí schémy.
- ✓ Individuálne zadávať úlohy prispôbené jazykovým možnostiam žiaka – formou zjednodušených formulácií, vždy doplniť príkladom alebo spoločne vyriešiť jeden príklad (úlohu).
- ✓ Vizualizovať zadania úloh (multisenzorický prístup) – využitie symbolov, obrazových materiálov, nákresov, organizérov a pod.
- ✓ Otázky a úlohy zadávať po krokoch, jasne a zrozumiteľne tak, aby žiak mohol na ne odpovedať jednoznačne.
- ✓ Slovné inštrukcie podľa potreby zopakovať, pokyny zadávať pomaly, v menšom rozsahu.
- ✓ Priebežne overovať porozumenie a plnenie úloh. Pri overovaní porozumenia klásť uzavreté otázky s odpoveďou ÁNO/NIE, výber z možností a pod.

✓ Zadať úlohu, ktorú „môže zvládnuť len nový žiak“, môže tak napomôcť jeho začleneniu sa do života triedy a školy.

✓ Poskytnúť žiakovi zadanie dopredu – môže si ho doma preložiť a pripraviť sa.

5. POSKYTOVANIE PODPORNÝCH OPATRENÍ ŽIAKOM ŠKOLY

V zmysle §145a a §145b Zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. sa môžu žiakom poskytovať podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní.

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením potrebné na to, aby sa dieťa alebo žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti (§145a, ods.1 školského zákona).

Podporné opatrenia špecifikuje katalóg podporných opatrení, ktorý vymedzuje všeobecné podporné opatrenia, cielené podporné opatrenia a špecifické podporné opatrenia.

Všeobecné podporné opatrenia

Podporné opatrenia sú poskytované všetkým žiakom bez rozdielu a bez nutnosti vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Patria sem :

- prevencia na podporu fyzického, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania
- krízová intervencia

Cielené podporné opatrenia

Podporné opatrenia sú poskytované na základe vyjadrenia pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov školy alebo vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie. Patria sem:

- poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní
- zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy
- zabezpečenie kurzu poskytovania vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy
- zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu žiaka
- činnosť na podporu sociálneho zaradenia
- činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdania

zručností

- odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní.

Špecifické podporné opatrenia

K poskytnutiu podporných opatrení je potrebné vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie. Patria sem:

- poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní
- činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti
- skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
- zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku
- zabezpečenie osobitých foriem komunikácie žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo školským zariadením
- špecializované kariérové poradenstvo
- zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede
- zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu 80c) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu
- poskytovanie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok

Poskytovanie podporných opatrení v našej škole je zabezpečené všetkými pedagogickými zamestnancami (učiteľmi, pedagogickými asistentkami, školskými špeciálnymi pedagogičkami, vychovávateľkami ŠKD, výchovným a kariérovým poradcom).

Pedagogická intervencia podľa potrieb žiakov zahŕňa dodržiavanie nasledovných postupov a odporúčaní:

VŠEOBECNÉ ODPORÚČANIA

- budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru
- pristupovať k žiakom individuálne, citlivo, s rešpektom k ich individuálnym osobitostiam a limitom
- pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie, poskytovať pomoc na individuálnej úrovni
- dať žiakom príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ich oceňovať za drobné úspechy
- rešpektovať individuálne tempo práce, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť dostatočný čas na vypracovanie úloh, prípadne úlohy rozdeliť na časti
- poskytovať dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva
- nehodnotiť to, čo žiaci nestihnú vypracovať
- používať kratšie, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiaci porozumeli
- častejšie opakovať inštrukcie, viesť žiakov k tomu, aby sa prihlásili (alebo inak kontaktovali

- vyučujúceho, pedagogického asistenta...), keď niečomu nerozumejú
- pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva využívať multisenzorický prístup
- zadávané úlohy v prípade potreby rozložiť na menšie časti, ktoré žiaci postupne zvládnu
- jasne odkomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiakov
- dopriať žiakom dostatok času na premyslenie odpovede
- rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede
- pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít
- umožniť žiakom zmenu pracovnej polohy, krátky odpočinok, relaxáciu
- eliminovať písanie časovo limitovaných písomiek (päťminútovky)
- pomôcť žiakom prekonať prípadný neúspech, aby sa u nich neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ich úlohami, v ktorých by mohli byť úspešní
- žiakov vopred informovať, čo od nich budeme vyžadovať, z čoho budú hodnotení, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený
- uprednostňovať preverovanie vedomostí podľa potrieb žiakov
- výkony žiakov hodnotiť vzhľadom k ich možnostiam, porovnávať ich predchádzajúce výkony
- súťaženie so sebou samým
- pri hodnotení využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiakov hodnotiť priebežne
- spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznamovať ich s konkrétnymi problémami žiaka a možnosťami podpory v domácom prostredí

ODPORÚČANIA PRE PRÁCU SO ŽIAKMI SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

- verbálne vysvetľovanie je vhodné doplniť ilustráciami, zvýrazniť kľúčové slová farebne, používať obrázky a iné názorné pomôcky
- zložitejšie postupy, kľúčové slová je vhodné napísať v bodoch na tabuľu, nové pojmy vždy vysvetľovať a objasňovať v rôznych súvislostiach, nadväzovať na skúsenosti žiaka
- pri potrebe dovysvetlenia zadania, viackrát zadanie zopakovať alebo ho pretransformovať do inej podoby, aby došlo k jeho porozumeniu
- oceniť snahu, aj keď výsledok práce nezodpovedá našim predstavám, oceniť akékoľvek drobné pokroky v čítaní a v pravopise
- používať efektívne stratégie učenia, pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva
- nové učivo usporiadať po krokoch, postupovať od jednoduchého k zložitejšiemu
- v prípade potreby konzultovať rozsah učiva so školskými špeciálnymi pedagogickými

Žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS)

- spomaliť tempo reči
- používať jednoduchšie, kratšie inštrukcie, overovať ich porozumenie
- udržiavať zrakový kontakt pri zadávaní inštrukcií
- tolerovať dlhší čas potrebný na vybavenie si vhodných pojmov, na vyjadrenie myšlienok

- napomáhať pri ústnej odpovedi vhodnými otázkami
- prehovor žiakov zopakovať, príp. preformulovať tak, aby neobsahoval dysgramatizmy

žiaci s dyslexiou

- zvážiť množstvo čítaného textu na domácu prípravu
- nevyvolávať žiakov čítať pred triedou, ak sami nechcú
- ak je to možné, pred čítaním precvičiť čítanie náročnejších slov
- tolerovať zhoršenú orientáciu v texte
- brať do úvahy, že žiaci nemôžu tempom čítania stíhať tempu bežného čitateľa
- viesť žiakov k správnej technike čítania, tolerovať slabikovanie

žiaci s dysortografiou:

- umožniť používať kompenzačné pomôcky (tvary písmen, gramatické prehľady, pravidlá slovenského pravopisu).....pri potrebe kompenzačných pomôcok diskutovať aj so žiakmi, do akého rozsahu sú pre nich potrebné
- v prípade písomného skúšania môžu mať žiaci podľa potreby na vypracovanie písomných úloh viac času ako je obvyklé, môžu používať kompenzačné pomôcky, diktát pripravený ako dopĺňovačku
- využívať pomalšie tempo diktovania diktátu
- diktáty opravovať zeleným perom
- diktáty hodnotiť do stupňa 3, inak počtom chýb
- poskytnúť žiakom dostatok času na kontrolu písaného
- oceňovať snahu o zvládnutie aplikácie gramatických pravidiel, aj keď výsledok nebude vždy podľa predstáv

cudzí jazyk u žiakov s NKS, dyslexiou, dysortografiou

- v cudzom jazyku u žiakov tolerovať nedostatočné rozlišovanie slov, deficity v zrakovom a sluchovom rozlišovaní – tolerovať fonetický zápis
- výuku smerovať na verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov
- nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou
- zamerať sa na osvojovanie najdôležitejšej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz
- písomnú formu výučby ponechať ako vedľajšiu
- zvážiť skúšanie naučených slovíčok písomnou formou, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané
- chyby v diktátoch opravovať zeleným perom, hodnotiť do známky 3
- nežiadať od žiaka doslovné preklady a skladanie viet z izolovane osvojených slovíčok
- používať dopĺňovanie vhodných slov do viet
- nedávať čítať dlhé a náročné texty
- odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky,

resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu

- trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka

žiaci s dysgrafiou :

- prihliadať na znížený grafický prejav vo všetkých predmetoch
- nenechávať žiaka písať rozsiahle zápisy, inak sa úroveň grafického prejavu zníži natoľko, že budú poznámky nepoužiteľné – dať žiakovi písať len časť textu, ostatné mu umožniť odkopírovať od spolužiakov alebo mu poskytnúť vopred predtlačený text alebo mu umožniť učiť sa z učebnice, príp. iného učebného zdroja
- nenechávať žiakov dopisovať, čo nestihli v škole (pokiaľ pracovali)
- v písomných prácach nehodnotiť úlohy, ktoré nestihli vypracovať
- pri slohových prácach sa zamerať na obsahovú, nie formálnu stránku textu

žiaci s dyskalkúliou:

- využívať jeden spôsob riešenia určitého typu príkladov, ktorý žiakom viac vyhovuje
- ak je to potrebné umožniť používanie prehľadov vzorcov/vzťahov, tabuľky násobkov, kalkulačky
- v prípade písomných prác (aritmetických výpočtov) umožniť zapisovanie čiastkových výpočtov
- zadávať predtlačené kontrolné práce
- pri písomnom počítaní pod seba využívať „štvorčekové papiere/zošity“
- rozlišovať chyby vzniknuté z nevládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradí čísl, písmen, chybným zápisom čísl pod seba
- tolerovať používanie názoru na prstoch

žiaci s ADHD a ťažkosťami v správaní

- vymedzenie hraníc a dodržiavanie všeobecných školských či triednych pravidiel (žiak by mal dopredu vedieť, aké negatívne následky má ich porušovanie)
- jasná štruktúra vyučovania, predvídateľné a dôsledné správanie pedagógov
- častý nácvik žiadúceho správania, názorné predvádzanie správneho postupu pri plnení rutinných úloh a príležitostné opakovanie požiadaviek a pravidiel
- snažiť sa upriamiť pozornosť žiakov ešte skôr, ako ich bude potrebné dôrazne napomenúť
- zadávať také množstvo práce, ktoré majú žiaci šancu splniť
- nechať radšej žiaka urobiť jednu časť práce správne, než celú s chybami (zadávať kratšie úlohy postupne, radšej než jednu dlhú)
- využívať rôzne druhy činností
- ak je to možné minimalizovať rušivé/rozptyľujúce vplyvy
- viesť žiakov k organizácii svojho pracovného prostredia (na lavici len to, čo potrebuje)
- zautomatizovať si zaznamenávanie úloh
- zabezpečiť zvýšenú kontrolu práce

- snaha povzbudzovať žiakov, pozitívne ho motivovať, oceňovať pozitívne momenty
- poskytovanie častej a efektívnej spätnej väzby
- vyhýbať sa príliš direktívnemu prístupu a príkazom/zákazom, namiesto toho sa skúsiť so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva

žiaci chorí a zdravotne oslabení

- zvýšený trpezlivý, starostlivý a chápací prístup (žiaci majú v dôsledku svojho oslabenia sťažené podmienky v bežnom živote)
- zdravotné oslabenie prináša so sebou kolísavý priebeh, preto v prípade „horších“ dní vynechať písanie písomných prác, prípadne nehodnotiť výsledky týchto prác...v prípade potreby umožniť žiakovi svoju odpoveď zopakovať v iný deň
- nevystavovať žiaka zbytočným stresovým a záťažovým situáciám

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov, niektoré sú realizované formou kurzov.

1. stupeň:

1. Osobnostný a sociálny rozvoj
2. Environmentálna výchova
3. Mediálna výchova
4. Multikultúrna výchova
5. Ochrana života a zdravia
6. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

2. stupeň:

1. Osobnostný a sociálny rozvoj
2. Environmentálna výchova
3. Mediálna výchova
4. Multikultúrna výchova
5. Ochrana života a zdravia
6. Dopravná výchova
7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
8. Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

Prierezový charakter má aj finančné vzdelávanie a výchova k manželstvu a rodičovstvu, ktoré sa premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich prepájajú ich obsahom a aktuálnym dianím v spoločnosti.

Prierezové témy formulované v iŠkVP prostredníctvom špecifických cieľov, má žiak postupne naplniť do konca stupňa vzdelávania.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Sústavne sa rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytujeme žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, dvoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej téme sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale uplatňujeme ju aj v náukových predmetoch. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. V piatom ročníku žiaci absolvujú na začiatku školského roka kurz zameraný na vytvorenie dobrého tímu a pozitívnej klímy v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia, riešenie záťažových situácií, osvojenie si dobrého učebného štýlu, plynulý prechod z oblasti primárneho na nižšie stredné vzdelávanie.

Environmentálna výchova

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť vnímať a analyzovať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím; chápať súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi

problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k životnému prostrediu; pochopiť význam trvalo udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a pre nich vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, neživú prírodu, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, k rastlinám, triediť odpad, zbierať druhotné suroviny a pod.. Zároveň je dôležité posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu etických hodnôt prostredia.

Environmentálna výchova sa prelána všetkými predmetmi, predovšetkým je začlenená do predmetov prírodoveda, vlastiveda, biológia, geografia, chémia, fyzika, výtvarná výchova, etická výchova, pracovné vyučovanie. Realizuje sa prostredníctvom jednotlivých tém vyučovacích predmetov, praktických činností a pozorovania, projektov, hier s environmentálnou a ekologickou problematikou, relaxačných cvičení, vychádzok, exkurzií, zapájaním žiakov do súťaží a pod. Pre žiakov primárneho vzdelávania zabezpečujeme školu v prírode. Takisto aktivity ŠKD majú environmentálne zameranie, ako aj viaceré krúžky.

Environmentálne zameranie školy odráža i zapojenie do viacerých projektov, organizovanie mnohých aktivít pri príležitosti Dňa Zeme, Športového dňa pre žiakov a spolupráca s environmentálne a ekologicky zameranými organizáciami (aktuálne zaradované do vyučovacieho procesu).

Mediálna výchova

Žiaci sú už vo veku 7-11 rokov vystavení vplyvom médií - nielen elektronických ale aj tlačených - rôznych časopisov. Vo veľkej obľube sú najmä televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Cieľom mediálnej výchovy je formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne

vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, etická výchova, informatická výchova, informatika, občianska náuka, prírodoveda a vlastiveda. Ďalej prierezovú tému realizujeme aj prostredníctvom zapájania žiakov do súťaží Detský čin roka.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. V dnešnej dobe v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou sa v škole i v bežnom živote stretávajú žiaci rôznych kultúr a národností. Preto je jedným z našich cieľov výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj chápania tradičných aj nových kultúr, na rozvoj akceptácie kultúrnej rozmanitosti ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr, chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické, sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebavyjadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná svoju aj iné kultúry, históriu, zvyky, tradície, akceptuje ich a dokáže s ich predstaviteľmi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere je jej cieľom dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Multikultúrna výchova je začlenená hlavne do predmetov dejepis, občianska náuka, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, náboženská a etická výchova, uplatňovaním vhodných príkladov ju rozvíjame i na hodinách slovenského jazyka a literatúry, cudzích jazykov, biológii.

Rozvíjať rešpekt pre ľudské bytosti, základné slobody, vedieť prijať aj iné názory a pochopiť kultúrne odlišnosti, pripraviť dieťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti realizujeme aj zapojením do olympiády ľudských práv pre základné školy v našom okrese.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Učivo je rozdelené do troch tematických celkov:

1. Môj rodný kraj
2. Objavenie Slovenska
3. Tradičná ľudová kultúra

Ťažisko učiva tejto prierezovej témy na 1. stupni je zahrnuté v obsahu vyučovania vlastivedy, etickej výchovy, slovenského jazyka a literatúry, prírodovedy, výtvarnej a hudobnej výchovy. Na 2.stupni je ťažisko v obsahu etickej výchovy, slovenského jazyka a literatúry, biológie, výtvarnej výchovy, občianskej náuky, dejepisu, geografie, hudobnej výchovy, chémie, fyziky.

Uplatnenie prvkov regionálnej výchovy v záujmových a voľno časových aktivitách (ŠKD, záujmové útvary, škola v prírode, atď.) má veľký význam v pestovaní a rozvíjaní citu ku kráse, k tradičnému ľudovému umeniu a uchovávaní kultúrneho dedičstva našich predkov a na celkovej kultivácii osobnosti žiaka.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa ako prierezová téma realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier a účelových cvičení.

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v

situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ prosociálneho cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií. Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Ochrana života človeka a zdravia je začlenená hlavne do predmetov prírodoveda, biológia, etická výchova, občianska náuka. Súčasťou tejto prierezovej témy je i dopravná výchova.

Dopravná výchova k bezpečnosti cestnej premávky

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Učebnú činnosť realizujeme v prvom ročníku ZŠ prvý septembrový týždeň dvojdným kurzom dopravnej výchovy v objekte školy, na blízkom dopravnom ihrisku a na bezpečných komunikáciách v okolí školskej budovy. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov - etická výchova, technika, telesná a športová výchova, geografia, biológia, fyzika, je tiež súčasťou kurzu Ochrana života a zdravia v rámci účelových cvičení. V piatom ročníku sa realizuje i formou kurzu Bezpečne na cestách a prvá pomoc na detskom dopravnom ihrisku a v spolupráci s oddelením policajného zboru v projekte Správaj sa normálne.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,

- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- spôsobnosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii školy. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Prierezová téma sa prelína všetkými vyučovacími predmetmi.

Žiaci spracúvajú prezentácie a prezentujú svoje práce spravidla pred kolektívom triedy na rôznych predmetoch v rozsahu podľa požiadaviek učiteľa. Každý učiteľ má vyčlenenú časovú dotáciu minimálne 3 hodiny na projektovú prácu v svojom predmete v každej triede.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriavame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov realizujeme v zmysle Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou, slovným hodnotením alebo kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Celkové hodnotenie žiaka prvého ročníka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

Celkové hodnotenie žiaka druhého ročníka až deviateho ročníka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel(a).

Hodnotenie a klasifikácia žiakov so ŠVVP vychádza z aktuálneho metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorého súčasťou je príloha so zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Na hodnotenie zamestnancov sú schválené kritériá, ktoré sa zakladajú na bodovom hodnotení. Kritériá sú zamerané na:

Úsek plnenia základných povinností zamestnancov

- Plnenie povinností zamestnancami
- Dodržiavanie pracovného poriadku
- Dodržiavanie vnútorného poriadku
- Vedenie pedagogickej dokumentácie
- Plnenie platnej legislatívy – zákony, vyhlášky, smernice, interné pokyny
- Dodržiavanie pedagogicko-organizačných pokynov – Sprievodca školským rokom MŠVVaŠ SR na školský rok a plnenie interných plánov školy

Úsek pedagogický

A/ Spôsobilosti a povinnosti pedagogických pracovníkov

- Odborný a pedagogický rast a vzdelávanie
- Demokratizácia a humanizácia vzťahu k žiakom
- Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu
- Organizácia činností v poradných a správnych orgánoch školy

B/ Kontrola stavu, úrovne a výsledkov vzdelávacieho procesu

- Sledovanie rešpektovania práv dieťaťa
- Kontrola organizácie vyučovania a výchovy – psychohygiena
- Realizácia učebných osnov, zmien, úprav
- Stav novokoncipovaných predmetov
- Koncipovanie a realizácia výchovno-vzdelávacích plánov a riadenie procesu
- Kontrola a definovanie účelnosti a efektívnosti využívania metód, foriem a prostriedkov pri vyučovaní a rozvoji osobnosti žiaka
- Komunikácia, demokratizácia a humanizácia vzťahu učiteľ – žiak, spätná väzba a hodnotenie
- Monitorovanie spolupráce s rodičmi
- Príprava na proces a rozvoj osobnosti pedagógov
- Kontrola práce s talentovanými žiakmi integrovanými a handicapovanými žiakmi
- Aktivity mimo vyučovania
- Kontrola, sledovanie a diagnostikovanie činnosti žiakov v procese
- Uplatnenie objektívnych metód a prostriedkov na výkony, výsledky žiakov a ich činnosť
- Definovanie socializácie žiakov – aktivita, záujem, komunikatívnosť, postoje k hodnotám, sebadisciplína, spoločenské vystupovanie a životná orientácia
- Klasifikácia, hodnotenie – objektivizácia, štandardy, výkonnostné testy, mravný aspekt hodnotenia
- Profilácia žiakov – aktivity, záujmová činnosť, predmetové súťaže

3. Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.

V zmysle Vyhlášky 526/2021 Z.z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení riaditeľ školy vypracúva, správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorú predkladá zriaďovateľovi.